

คำค้นสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

นายพันธุ์ แพทย์รัตน์

001996

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษร ศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันออก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

I16656660

SANSKRIT WORDS IN PATTANI MALAY

Mr. Phan Phatyarat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Eastern Languages

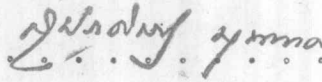
Graduate School

Chulalongkorn University

1980

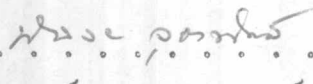
หัวข้อวิทยานิพนธ์ คำสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
โดย นายพันธุ์ แพทย์วัฒน์
ภาควิชา ภาษาตะวันออก
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ฉลวย วุชาทิตย์

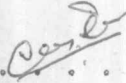
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

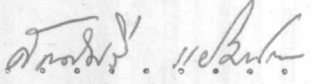
 . . . . . คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 . . . . . ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิสุทธิ์ บุนนาค)

 . . . . . กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ฉลวย วุชาทิตย์)

 . . . . . กรรมการ
(สุนจรรยาวิชาน)

 . . . . . กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัคคา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คำสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
ชื่อนิสิต นายพันธุ์ แพทย์รัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ณฉวย วุฑฒิกิตย์
ภาควิชา ภาษาตะวันออก
ปีการศึกษา ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาคำยืมภาษาสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ในการดำเนินการวิจัยได้ใช้ภาษามลายูเป็นตัวกลาง ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจาก พจนานุกรมภาษามลายู-อังกฤษ พจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ไทย หนังสือ คำานาน นิทานพื้นเมือง และจากการสัมภาษณ์บุคคลต่างวัยและต่างอาชีพ

วิทยานิพนธ์นี้แบ่งเป็น ๕ บท คือ บทนำ บทวัฒนธรรมอินเดียนในแหลมมลายู บทหน่วยเสียงในภาษาสันสกฤต มลายู และ มลายูถิ่นปัตตานี บทการวิเคราะห์คำยืม สันสกฤต และ บทสรุป

คำยืมสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีรูปร่างต่างจากคำสันสกฤตเดิม เพราะ วรรระบบเสียงคำในภาษาทั้งสองต่างกัน การใช้อุปสรรคและปัจจัยของภาษามลายู กับคำยืมเหล่านั้นก็เป็นลักษณะสำคัญที่จะต้องศึกษาด้วย

Thesis Title   Sanskrit Words in Pattani Malay
Name   Mr. Phan Phatyarat
Thesis Advisor   Professor Chaluay Vudhaditya
Department   Eastern Languages
Academic Year   1980

ABSTRACT

This thesis is the study of the Sanskrit loan-words in the Pattani Malay dialect with reference to the words in the Standard Malay. The data are collected from various sources i.e. the Malay-English dictionaries, the Pattani Malay-Thai dictionaries, historical books, folk-tales, and informants of different ages and professions.

The thesis consists of 5 chapters: Introduction, the Indian Culture in the Malay Peninsular, Phonemes in Sanskrit, Malay and Pattani Malay, Analysis of Sanskrit loan-words, and Conclusion.

Loan-words in the Pattani Malay appear peculiar to the students of Sanskrit, because the two different languages have different sets of phonemes. It may be noted that the application of Malay prefixes and suffixes to the loan-words is also essential.

กิตติกรรมประกาศ

๓

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ ด้วยความอนุเคราะห์และสนับสนุนจาก
บุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณนี้ตลอดมา

คณะอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาภาษาตะวันออก สาขาวิชาภาษาบาลี-สันสกฤต
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาบาลี-สันสกฤต
แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มแรกในการศึกษาจนกระทั่งสำเร็จตามหลักสูตร และกรุณาให้คำปรึกษา
แนะนำช่วยเหลือตลอดมา

Mr. Christopher Court ผู้เชี่ยวชาญวิชาภาษาศาสตร์ ผู้จัดทำ
พจนานุกรมภาษามลายูถิ่นปัตตานี-ไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ ภาควิชาภาษาไทย ผู้ให้คำแนะนำและความรู้ทางภาษาศาสตร์

ขุนศิลปกรรมพิเศษ ไค้กรุณาให้ความรู้เกี่ยวกับภาษามลายู และให้พิมพ์ตำรา
สำหรับศึกษาวิจัย

ขุนจรรยาวิธาน อดีตอาจารย์ภาษามลายู กรมการปกครอง กระทรวง
มหาดไทย ไค้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ไค้มาทั้งหมด

อาจารย์วัน มะโรหบุตร อดีตอาจารย์ภาษามลายู กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย ไค้กรุณาให้ความรู้เกี่ยวกับภาษามลายูถิ่นปัตตานี

อาจารย์กองแก้ว วีระประจักษ์ นักภาษาโบราณ ๕ กองหอสมุดแห่งชาติ
ไค้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าจากหอสมุดแห่งชาติ

คณะเจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ และสยามสมาคม ไค้อำนวยความสะดวก
ในการค้นคว้าหาข้อมูล

คณะอาจารย์แผนกภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไค้ให้พิมพ์ตำราในการค้นคว้าวิจัย

ศาสตราจารย์ฉลวย วุฒาพิศย์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์
ผู้ได้ให้คำแนะนำโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเหล่านี้เป็นอย่างยิ่ง ตลอดจน
มิตรสหายทุกท่านที่มีใ้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ.

คำชี้แจงการใช้อักษรในวิทยานิพนธ์

อักษรย่อ

Skt. = Sanskrit

S.M. = Standard Malay

P.M. = Pattani Malay

อักษรสมมุติ

ɛ เทียบความใกล้เคียงกับสระ เออะ
I เทียบความใกล้เคียงกับสระ อี หรือ อึ
E เทียบความใกล้เคียงกับสระ แอะ หรือ แอ
O เทียบความใกล้เคียงกับสระ เอะ หรือ ออ
R แทนเสียง r ภาษามลายูถิ่นปัตตานีออกเสียงเป็น Voiced
Velar fricative

? แทนเสียง k ที่เป็นตัวสะกด

M แทนเสียง m ที่ไม่ขึ้นจมูก

N แทนเสียง n ที่ไม่ขึ้นจมูก

Z = Zero ใ้ ๒ กรณีคือ

๑. แทนเสียงที่หายไป

๒. ใ้ในคำเดิมที่ไม่มีเสียง เมื่อเป็นภาษามลายูถิ่นปัตตานี

มีเสียงเพิ่มเข้ามา

kk, cc, tt และ pp ในตำแหน่งคนคำ = k, c, t และ p

ตามลำดับ อักษรตัวแรกเป็นสัญลักษณ์ว่าพยางค์คนของคำนั้นได้หายไป

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
คำชี้แจงการใช้อักษรในวิทยานิพนธ์	ช
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้	๔
คำเฉพาะบางคำที่ใช้ในการวิจัยและคำนิยาม	๔
๒. อารยธรรมอินเดียมาสู่แหลมมลายู	๖
จารึกที่พบในแหลมมลายู	๘
จารึกที่พบในหมู่เกาะอินโดนีเซีย	๘
อาณาจักรที่มีบริเวณครอบคลุมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๒
ศาสนาอิสลามมาสู่แหลมมลายู	๑๔
ศาสนาอิสลามมาสู่เมืองปัตตานี	๑๕
คำสันสกฤตในภาษามลายูกกลาง	๑๗
คำสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานี	๑๘

บทที่

๓.	หน่วยเสียงและอักษรที่ใช้แทนหน่วยเสียงภาษาสันสกฤต ภาษามลายูกกลาง และภาษามลายูถิ่นปัตตานี	๒๐
	หน่วยเสียงและอักษรที่ใช้แทนหน่วยเสียงภาษาสันสกฤต	๒๐
	หน่วยเสียงและอักษรที่ใช้แทนหน่วยเสียงภาษามลายูกกลาง	๒๓
	หน่วยเสียงและอักษรที่ใช้แทนหน่วยเสียงภาษามลายูถิ่นปัตตานี	๒๕
๔.	ลักษณะของคำสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานี	๒๘
	สรุปลักษณะของคำสันสกฤตในภาษามลายูถิ่นปัตตานี	๔๑
๕.	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๔๔
	บรรณานุกรม	๔๗
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก.	๕๒
	ภาคผนวก ข.	๗๔
	ประวัติผู้วิจัย	๘๕